

ประกาศองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ตามมาตรฐาน มอก. ๑๔๐๖๑

ด้วยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) มีนโยบายในการบริหารจัดการสวนป่าในสังกัด จำนวน ๒๕๕ แห่ง เนื้อที่ประมาณ ๑.๒ ล้านไร่ เพื่อให้ได้รับรองการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนตาม มาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับของสังคม และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดย อ.อ.ป.ได้ปรับปรุงพัฒนา และนำมาตรฐานการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (มอก. ๑๔๐๖๑) มาใช้ในสวนป่าของ อ.อ.ป. ทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ๓ ด้าน ประกอบด้วย เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เป้าประสงค์หลักเพื่อสนับสนุนระบบการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของสวนป่า อ.อ.ป. ทั่วประเทศให้เป็นมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นทั้งภายในประเทศและระดับนานาชาติ อ.อ.ป. พร้อมปฏิบัติตามหลักการและเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ตรวจรับรองอย่างเคร่งครัด และจริงจัง เพื่อยกระดับสวนป่าเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างยั่งยืน ตามมาตรฐาน มอก. ๑๔๐๖๑ ดังนี้

๑. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๑ ความยั่งยืนด้าน ชีววิทยาและความหลากหลายทางชีวภาพ

อ.อ.ป. บริหารจัดการสวนป่าให้เกิดความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและด้านชีววิทยา (Environmental and Biological Sustainable) ในพื้นที่สวนป่า โดยการกำหนดพื้นที่อนุรักษ์ในสวน ป่า อย่างน้อยร้อยละ ๕ ของพื้นที่สวนป่าทั้งหมด โดยแบ่งเป็นพื้นที่ต่างๆตามศักยภาพสวนป่า เช่น พื้นที่ ส่องฟ้างลำห้วย (Stream bank) พื้นที่แนวเขตป้องกันรอบนอก (Buffer Zone) เป็นแนววิวงประมาณ ๑๐ – ๒๐ เมตร พื้นที่ที่มีการพื้นตัว เป็นป่าเกิ่งธรรมชาติ/ป่าธรรมชาติ (Semi-natural Forest) พื้นที่ที่ มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value Area) รวมไปถึงการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ ต้นไม้ (Eternity Tree) ส่งเสริมและอนุรักษ์ไม้ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่สวนป่า การปลูกไม้ใหม่มีความ แตกต่างในชั้นอายุไม้ (Uneven Age Stand) ปลูกต้นไม้ที่เป็นพันธุ์ไม้ท้องถิ่น (Native Species) เป็น อันดับแรก หลีกเลี่ยงการปลูกพันธุ์ไม้ต่างถิ่น (Exotic Species) การปลูกสร้างสวนป่า จะต้องไม่บุก ทำลายพื้นที่ที่เป็นป่าธรรมชาติ ใช้ระบบวนวัฒน์ที่เหมาะสมในการที่จะรักษาและฟื้นฟูระบบนิเวศ ส่งเสริมกระบวนการและกลไกควบคุมตามธรรมชาติในสวนป่า หลีกเลี่ยงการจุดไฟในสวนป่ายกเว้นการจุด โดยมีการควบคุม หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี หากจำเป็นต้องใช้ ผู้ใช้ต้องมีความรู้และใช้อย่างถูกวิธี

/มีระบบการจัดเก็บ

มีระบบการจัดเก็บ และทำลายขยะสารเคมีอย่างถูกวิธีสามารถป้องกันภัยจากสารเคมีได้ เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม

๑.๒ การล่าสัตว์และการดักจับสัตว์

อ.อ.ป. มีนโยบายสำรวจความหลากหลายชนิดพืชพันธุ์สัตว์ป่า รวมถึงการป้องกันควบคุมการล่าสัตว์และการดักจับสัตว์ ในพื้นที่สวนป่าเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า เช่น ห้ามล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามให้สัตยาบันไว้ ห้ามล่าสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Vulnerable) ถูกคุกคามและหายาก (Threatened and rare) ห้ามล่าสัตว์ป่าทุกชนิดในฤดูกาลผสมพันธุ์ ฤดูหนาวไข่ และช่วงการเลี้ยงลูกอ่อน ไม่ส่งเสริมให้มีการล่าสัตว์ในพื้นที่สวนป่า ห้ามใช้ระเบิดไฟฟ้าสารเคมี และอาวุธในการจับปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ

๑.๓ การสนับสนุนการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม

อ.อ.ป. มีนโยบายให้การสนับสนุนด้านการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในสวนป่า เช่น ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environment Examination) เพื่อหาแนวทางป้องกันหรือผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น จากการดำเนินงานของสวนป่าโดยสวนป่าดำเนินการเอง หรือร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย องค์กรเอกชน และหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของประเทศไทย สนับสนุนองค์กรการศึกษาต่างๆ ศึกษาพัฒนาแนวทางป้องกัน ต้นเหตุของผลกระทบและแก้ไขความเสื่อมลงของสิ่งแวดล้อม ศึกษาและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะดิน และน้ำ เช่น วางแผนการเพื่อติดตามศึกษาการพังทลายของดิน สร้างแนวกักตะกอน ปลูกพืชคลุมดิน

๒. นโยบายด้านสังคม

๒.๑ ความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น

อ.อ.ป. กำหนดให้สวนป่ามีกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นจากชุมชนท้องถิ่น พัฒนาชุมชน ท้องถิ่นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนการศึกษาพัฒนาป่าเศรษฐกิจอย่างครบวงจร จำหน่ายผลผลิตจากสวนป่าในราคาน้ำที่เป็นธรรมเพื่อสามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ชุมชนท้องถิ่นได้รับโอกาสในการจ้างงาน สนับสนุนระบบการจัดการตามภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สร้างระบบนิเวศที่มีคุณค่า สนับสนุนและส่งเสริมการทำหน้าที่ป้องกันของสวนป่าเพื่อสังคม เช่น การป้องกันโครงสร้างขั้นพื้นฐาน การป้องกันการพังทลายของดิน นอกจากนี้ยังให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนในการนำประมงและการเกษตร และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในงานสวนป่าอย่างเหมาะสม ตลอดจนนโยบายยอมรับสิทธิทางวัฒนธรรมประเพณี โดยสิทธิ์เหล่านี้จะไม่ถูกละเมิดโดยปราศจากการแจ้งล่วงหน้าหรือสร้างความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

๒.๒ แรงงานและความเสมอภาคของบุคคล

อ.อ.ป. สนับสนุนการจ้างงานในชุมชนรอบข้างส่วนป่าเป็นลำดับแรก ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับการอบรมเพื่อความปลอดภัยในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการทำงานเพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสุขในการทำงาน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน สนับสนุนองค์ความรู้ ภูมิปัญญาห้องถิน มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมในการบริหารจัดการส่วนป่า นอกจากนี้ อ.อ.ป. ได้จัดอุปกรณ์ความปลอดภัยไว้สำหรับบุคคลที่ทำงานกับเครื่องจักรต่างๆ พร้อมทั้งมีแนวทางรับมือกับเหตุฉุกเฉินที่เหมาะสม และ อ.อ.ป. ยังสนับสนุนและให้สิทธิ์ในการจัดตั้งกลุ่มตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน เพื่อต่อรองหรือปักป้องสิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย

๓. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

การจัดการส่วนป่าจะใช้ระบบวนวัตถุที่เหมาะสม (Appropriate Silvicultural System) ตลอดจนการบำรุงรักษาอย่างเหมาะสมเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน มุ่งที่จะรักษาหรือเพิ่มพื้นที่ป่ารวมถึงต้องคำนึงถึงลักษณะการใช้ประโยชน์และการทำหน้าที่แตกต่างกันของพื้นที่แปลงส่วนป่าแต่ละแปลง ทั้งในด้านผลผลิตที่เป็นเนื้อไม้ ผลผลิตที่ไม่ใช่เนื้อไม้ และการบริการ มีแผนการเก็บเกี่ยวระยะยาว การเก็บเกี่ยวผลผลิตรายปี (Annual cut) ต้องไม่เกินความพูนเพิ่มผลผลิตรายปี (Annual Yield Increment) รวมทั้งการเลือกใช้วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตป่าไม้ (harvesting) ที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจในความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ และ อ.อ.ป. ยังส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการจาก ส่วนป่าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมชุมชนห้องถิน แปรรูป ผลิตภัณฑ์จากส่วนป่าทั้งที่เป็นไม้และไม่ใช่ไม้ (Non-Timber Forest Product: NTFP_s) ให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย ส่งเสริมการวิจัยในด้านหางนิดพันธุ์ไม้เศรษฐกิจที่ให้ผลผลิตสูง และมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ทนทานต่อโรคแมลง ตลอดจนหาพืชชนิดอื่นๆ นอกจากนี้ไม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตปูกูในพื้นที่เพื่อเพิ่มรายได้อีกด้วยนั่นเอง สนับสนุนการนำผลการวิจัยใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ สนับสนุนกิจกรรมการวิจัยและรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการจัดการส่วนป่าอย่างยั่งยืนหรือสนับสนุนการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ดำเนินการโดยองค์กรอื่นๆ ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ใช้พื้นที่ส่วนป่าเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเป็นแหล่งเรียนรู้นักการทางธรรมชาติ

ทั้งนี้ ให้องค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ในส่วนภูมิภาคได้นำนโยบายบริหารจัดการส่วนป่าไม้ เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน มอก. ๑๔๐๖๑ ไปใช้ในการบริหารจัดการส่วนป่าในสังกัด เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๘๘๗๗๗. ๘๘๗๗๗

(นางพรเพ็ญ วรวิลาวัฒน์)
ผู้อำนวยการองค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้